

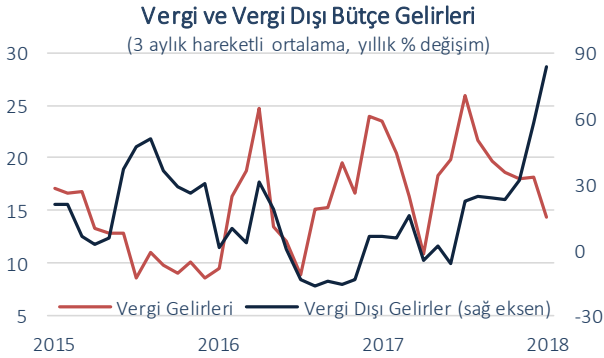
Bütçe açığı Ekim ayında 5,4 milyar TL oldu.

Merkezi yönetim bütçe açığı Ekim ayında yıllık bazda %60,8 oranında genişleyerek 5,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde bütçe harcamaları yıllık bazda %20,2 oranında artarken, bütçe gelirlerindeki artış %17,6 oldu. Ekim ayında faiz dışı denge 1,2 milyar TL açık verdi.

Yılın ilk on aylık döneminde de bütçe performansının geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla bozulduğu görülüyor. Bu dönemde bütçe harcamaları %23,3 ile gelirlerdeki yükselişin (%19,5) üzerinde artış kaydetti. Ocak-Ekim döneminde bütçe açığı 62,1 milyar TL olarak kaydedildi. Faiz dışı fazla da bu dönemde 2,5 milyar TL'ye kadar geriledi.

Ekim'de "faizler, paylar ve cezalar" gelirleri hızlı yükseldi.

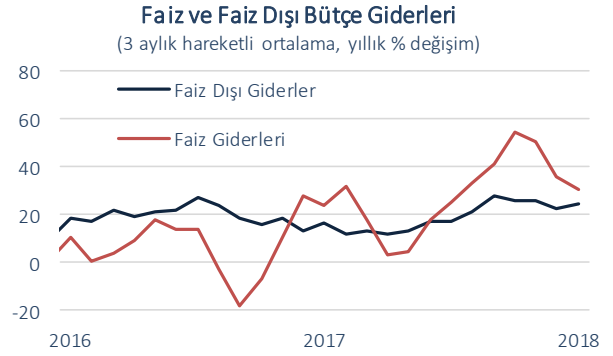
Faizler, paylar ve cezalar kaleminde Ağustos ayında başlayan hızlı yükseliş Ekim ayında da devam etti. Söz konusu kalem bu dönemde 3,3 katına çıkarak bütçe gelirlerindeki yıllık artışa 13,2 puan ile en fazla katkısı sağladı. Düşük baz etkisine de bağlı olarak 2018'de güçlü bir görünüm sergileyen vergi gelirleri ise Ekim ayında belirgin bir şekilde ivme kaybetti. Yıllık bazda %6,5 yükselen vergi gelirlerindeki yıllık artışa en yüksek katkıyı 5 puan ile gelir vergisi sağlarken, onu döviz kurlarındaki yüksek seyrin etkisiyle ithalde alınan KDV izledi. Öte yandan, "Eşel mobil" sisteminin etkisiyle akaryakıttan alınan ÖTV'nin yıllık bazda düşüş kaydetmesi ile otomotiv sektöründe devam eden daralmanın motorlu kara taşıtlarından alınan ÖTV'yi baskılaması bu dönemde vergi gelirlerini sınırlandırdı.

Ocak-Ekim döneminde bütçe gelirleri geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla 99,5 milyar TL arttı. Bu dönemde gelir vergisi ve kurumlar vergisinin bütçeyi desteklediği görülüyor. Ayrıca, faizler, paylar ve cezalar kalemindeki artışın bütçe gelirlerine olumlu yansımaları dikkat çekti.

Bütçe harcamaları...

Ekim ayında bütçe harcamalarındaki %20,2'lik yükselişe en fazla katkısı 7,7 puan ile cari transferler kalemi sağladı. Bu gelişimde, sosyal güvenlik açık finansmanı kalemindeki artış etkili oldu. Sermaye giderleri altındaki gayrimenkul sermaye ve üretim giderlerindeki artış da bütçe harcamalarını yukarı çekti. Ayrıca, borçlanma maliyetlerindeki yükselişe bağlı olarak Ekim'de faiz harcamaları %19,2 oranında arttı. Yılın ilk 10 ayında ise ana kalemlerin tamamının bütçe harcamalarını yukarı çektiği görülüyor. Bu dönemde cari transferler ve personel giderleri bütçe harcamalarındaki yükselişte öne çıktı.

Beklentiler...

Ekim ayında ekonomik aktivitedeki yavaşlama paralelinde vergi gelirleri ivme kaybederken; faizler, paylar ve cezaların hızlı yükselmesi bütçe dengesini destekledi. Yılın geri kalanında iktisadi faaliyette görülen yavaşlamanın vergi gelirlerini baskılamaya devam edeceğini tahmin ediyoruz. TL'deki değer kazancının ve petrol fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle eşel mobil sisteminin bütçe üzerindeki baskısının ise azalabileceğini öngörüyoruz. Öte yandan, Ekim ayı sonunda açıklanan vergi indirimlerinin gelirler üzerindeki net etkisi yılın kalanında bütçe performansı açısından önem arz ediyor.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Ekim			%	Ocak-Ekim			%	2018 Bütçe	
	2017	2018	Değişim		2017	2018	Değişim		Hedefi	Tahmini
Harcamalar	56,2	67,5	20,2	544,4	671,1	23,3	762,8	821,8	81,7	
Faiz Harcamaları	3,5	4,2	19,2	50,1	64,6	29,0	71,7	76,4	84,6	
Faiz Dışı Harcamalar	52,6	63,3	20,3	494,3	606,4	22,7	691,1	745,4	81,4	
Gelirler	52,8	62,1	17,6	509,4	609,0	19,5	696,8	749,6	81,2	
Vergi Gelirleri	45,6	48,5	6,5	430,9	507,9	17,9	599,4	630,5	80,5	
Diğer Gelirler	7,3	13,6	87,5	78,5	101,1	28,7	97,4	119,1	84,9	
Bütçe Dengesi	-3,3	-5,4	60,8	-35,0	-62,1	77,7	-65,9	-72,1	86,1	
Faiz Dışı Denge	0,2	-1,2	-	15,2	2,5	-83,3	5,8	4,3	58,9	

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bař Ekonomist izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker řahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayřim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.